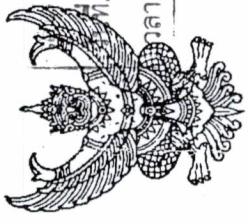

สำนักผู้ตรวจราชการกรม
 เลขรับ..... ๑๓/๒๕
 วันที่..... ๑๑ ต.ค. ๒๕
 เวลา..... ๑๑.๔๗ น.

สำนักงานอธิบดี
 ๕๕๗
 โทร. ๕๕๖๑
 ๑๐.๓๖๖

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
 รับที่ ๐7561
 วันที่ ๕ ต.ค. ๒๕๖๑
 เวลา ๘.๐๗

ที่ ปป ๐๐๑๐/๑๑๒๓๐

สำนักงาน ป.ป.ท.

อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ
 อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส พร้อมซีดี จำนวน ๒ ชุด

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีหน่วยงานภาครัฐผู้รับการประเมิน จำนวน ๒๒๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย ส่วนราชการระดับกรม จำนวน ๑๔๖ หน่วยงาน และจังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด นั้น

บัดนี้ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว สำนักงาน ป.ป.ท. จึงขอส่งรายงานผลการประเมินหน่วยงานของท่าน (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ทราบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- เรียน ผอ.กคท. ผอ.กนท.
- ผอ.กปร. ผอ.กย. ผอ.คสท.
- ผอ.สทท. ผอ.สอ. ผอ.สพท.
- ผอ.สข. ผอ.สจ. ผอ.สศป.
- ผอ.สอ. ผอ.สย. ผอ.กคส.
- ผอ.สพท.

ขอแสดงความนับถือ

พันโท

(กรทิพย์ ดาโรจน์)

๗๐๐
 เวียน เพื่อทราบ
 ข้อปฏิบัติ ส่งเป็นกษ
 ส่ง

(นางสาวอมรัตน์ นุ่มศรีพักตร์จิร)
 หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม

รายงานผล

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

(Integrity and Transparency Assessment - ITA)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

เสนอ

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

โดย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(สำนักงาน ป.ป.ท.)

คำนำ

โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment-ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีเจตนารมณ์มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเองและนำข้อมูลผลการประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งสะท้อนถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับสากล

รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐฉบับนี้ ประกอบด้วยผลคะแนนจากดัชนีทั้ง 5 ดัชนี ได้แก่ 1) ดัชนีความโปร่งใส 2) ดัชนีความพร้อมรับผิด 3) ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน 4) ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร และ 5) ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน โดยประเมินผลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) และข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) ซึ่งผลคะแนนครั้งนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในรอบปีงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการประเมินครั้งนี้จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันขับเคลื่อนการบริหารงานภาครัฐภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และประการสำคัญ คือ ได้มีบทบาทในการผลักดันกลไกในการป้องกันการทุจริตของประเทศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ของประเทศไทยให้มีอันดับและผลคะแนนที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ

กันยายน 2561

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทสรุปผู้บริหาร	3
1. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน	3
2. การจัดอันดับผลคะแนน	4
3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงาน	5
3.1 ข้อเสนอแนะจากการประเมิน	5
3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง	7
4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	8
4.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	8
4.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ	9
รายงานผล	11
1. ข้อมูลโครงการ	11
2. ระเบียบวิธีการประเมิน	15
3. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน และบทวิเคราะห์ภารกิจหลักของหน่วยงาน	18
4. ผลการประเมินของหน่วยงาน	19
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	23
6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงาน	26
7. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	29

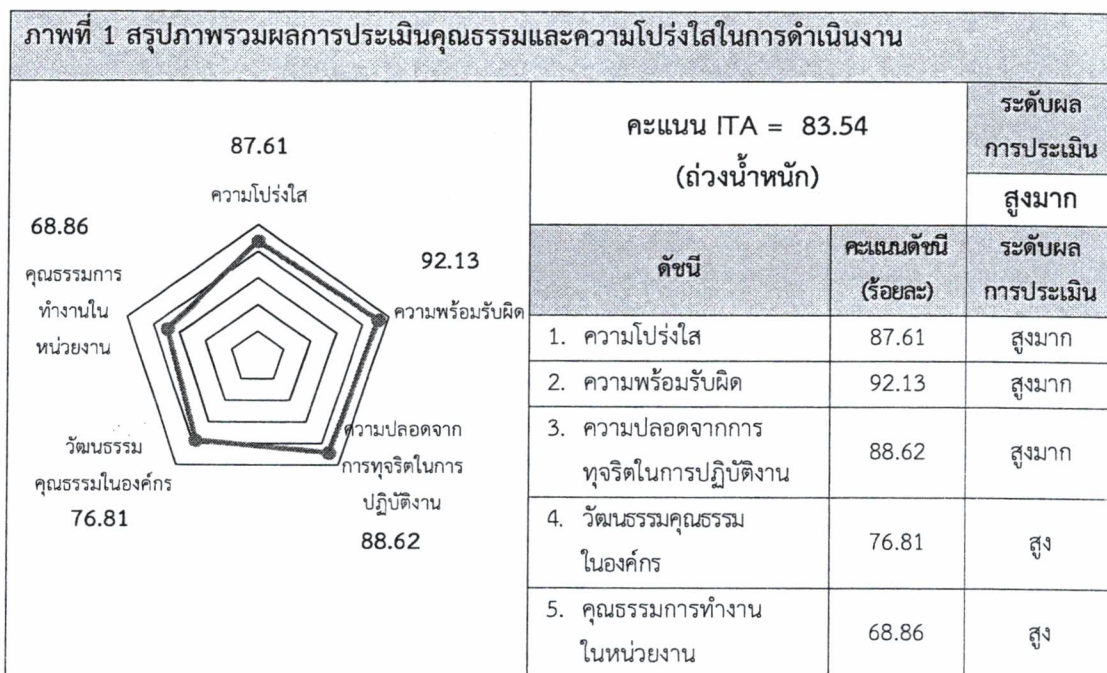
บทสรุปผู้บริหาร
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใส และเพื่อให้มีการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน โดยประเมินจาก 3 แหล่งข้อมูล คือ 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) จำนวน 108 คน 2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) จำนวน 247 คน และ 3) หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ดัชนีที่ทำการประเมินมี 5 ดัชนี คือ 1) ดัชนีความโปร่งใส 2) ดัชนีความพร้อมรับผิด 3) ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน 4) ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร และ 5) ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน สำหรับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน โดยภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 83.54 ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานระดับสูงมาก

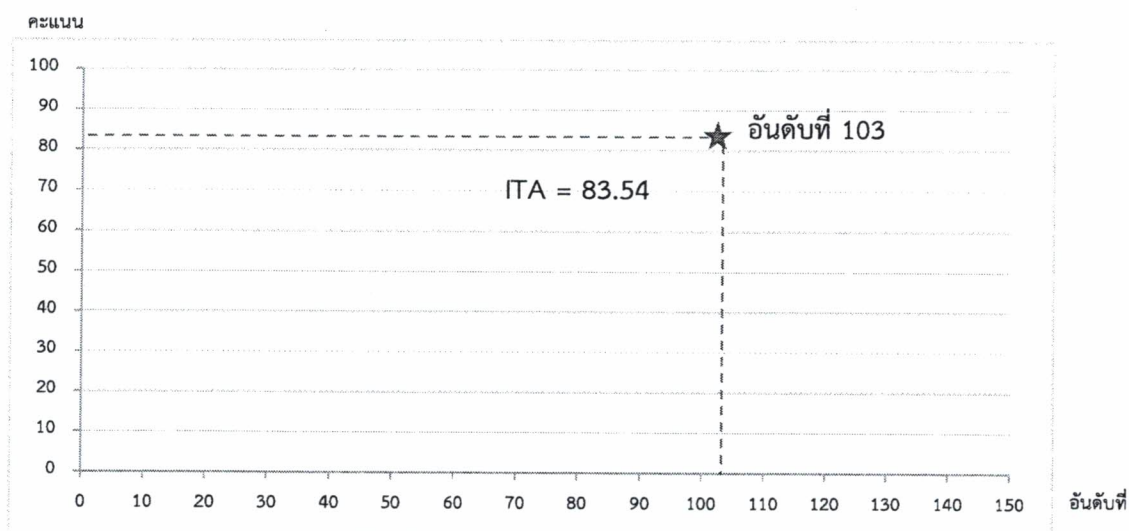
เมื่อพิจารณาตามดัชนี พบว่า ดัชนีความพร้อมรับผิด ได้คะแนนสูงสุด เท่ากับร้อยละ 92.13 รองลงมา คือ ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 88.62 ดัชนีความโปร่งใส ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 87.61 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กรได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 76.81 และดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 68.86 ดังแสดงผลคะแนนในภาพที่ 1

- หมายเหตุ : 1. คะแนน ITA หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละดัชนีที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว
 2. คะแนนดัชนีเป็นการคำนวณคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามจากทุกแบบสำรวจในดัชนีที่ยังไม่ถ่วงน้ำหนัก สำหรับการเปรียบเทียบในแต่ละดัชนี

2. การจัดอันดับผลคะแนน

เมื่อทำการจัดอันดับผลคะแนนระดับกรม พบว่าได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ 83.54 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 103 ของจำนวน 146 หน่วยงาน ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การจัดอันดับผลคะแนนของกรมทรัพยากรน้ำ

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

3.1 ข้อเสนอแนะจากการประเมิน

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีความพร้อมรับผิด	เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	การที่ผู้บริหารของหน่วยงาน มุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริต (I1)
	การจัดการเรื่องร้องเรียน	การรับทราบช่องทางของหน่วยงานที่จะสามารถร้องเรียน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้ (I2)
ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน	การรับสินบน	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง ญาติพี่น้อง พวกพ้อง หรือผู้อื่น (I4)
ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร	การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต	การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่อาวุโสในหน่วยงาน ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตจนเป็นแบบอย่างให้เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ๆ ถูกรับปฏิบัติตาม (I6)
	การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	การให้ความสำคัญในการป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน (I9)
	แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต	การมีโครงการหรือกิจกรรม เพื่อป้องกันการทุจริตหรือส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน (I10)
ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน	มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ	1) การที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติงานโดยยึดถือแนวทางการปฏิบัติงานตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (I13) 2) การกำกับหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอยู่เสมอ (I14)
	คุณธรรมการบริหารงาน	1) การปราศจากการซื้อขายตำแหน่งหรือใช้เส้นสายในการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่งของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (I15) 2) การพิจารณาความดีความชอบ คัดเลือกเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ทุนการศึกษาอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม (I16) 3) การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่มีการเบิกเงินที่เกินจริงหรือเป็นเท็จ เช่น ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (O.T.) ค่าเดินทาง เป็นต้น (I17)

3.1.2 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีความโปร่งใส	การเปิดเผยข้อมูล	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน (E1)
	การมีส่วนร่วม	การให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน (E4)
ดัชนีความพร้อมรับผิด	การดำเนินงานตามภารกิจ	การกำหนดโครงการหรือการดำเนินงานต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน (E5)
	การปฏิบัติงานตามหน้าที่	การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติงานโดยมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้มาติดต่อหรือรับบริการ (E7)

3.1.3 ข้อเสนอแนะจากการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based)

หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ที่ควรได้รับการปรับปรุง คือ EB3(2), EB10(2) และ EB12(1) ในประเด็นดังนี้

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
EB3 (2) หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี แนวทางการบันทึกรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมึลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานจึงควรผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
EB10 (2) หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน	การจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หน่วยงานควรนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ
EB12 (1) หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน	หน่วยงานควรมีการกำหนดกรอบแนวทางที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดในทุกภารกิจ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะในหัวข้อนี้เป็นการนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสำรวจใน ส่วนที่ 3 ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดคุณธรรม และความโปร่งใส และป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ดังนี้

3.2.1 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่

1) ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใสและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2) หน่วยงานควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เชื่อมปลุกจิตสำนึกข้าราชการให้ยึดมั่นในคุณธรรม การเป็นข้าราชการที่ดี และในส่วนของเรื่องการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้พิจารณาในหน่วยงาน/ส่วน หรือสำนักงาน นั้นๆ ก่อนในลำดับแรก เนื่องจากปฏิบัติงานอยู่จริง มีความชำนาญในงานนั้นๆ และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้เฉพาะต่อๆ กันมา ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในการบริหารราชการ และให้พิจารณา ความอาวุโส เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.2.2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง คือ หน่วยงานควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้แก่ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทราบ และหน่วยงานควรมีการชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณและแนวทางการจัดการงบประมาณโครงการต่างๆ ที่ทางรัฐจัดสรรมา

ให้ควรจัดให้มีคณะกรรมการหรือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่มาตรวจสอบเป็นระยะๆ หรือสามารถเรียกตรวจสอบได้

4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

4.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานขึ้นโดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) เข้ากับภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยมีมาตรการที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาดำเนินการปรับฐานความคิดของบุคลากรภายในหน่วยงานให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม จัดให้มีกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมภายในหน่วยงานเพื่อสร้างแนวคิดต่อต้านการทุจริต ดำเนินการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคลากร และเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานเพื่อร่วมกันต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกกระตักเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรแสดงเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน และให้มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของบุคลากรของหน่วยงานในทุกกระตัก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญและปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในกระบวนการทางนโยบายทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นก่อตักนโยบาย กำหนดนโยบาย ตัดสินใจนโยบาย ปฏิบัตินโยบาย และประเมินนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ผู้บริหารของหน่วยงานควรพัฒนากลไกและกระบวนการงด้านการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นโดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และควรเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบเพื่อตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคตถึงที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ของประเทศไทย ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณากำหนดมาตรการเพื่อปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ และการอนุมัติ อนุญาตให้มีความสะดวก มีประสิทธิภาพ และปลอดจากการทุจริต เพื่อยกระดับการรับรู้ของประชาชน และนักลงทุนต่างชาติ

4.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

ในระดับปฏิบัติ ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมดังต่อไปนี้

1) การเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในภาพรวมภารกิจของหน่วยงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง แม้ในปัจจุบันหลายหน่วยงานยังไม่ได้กำหนดกลุ่มภารกิจหรือลักษณะงานเพื่อวางระบบให้ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยตรง แต่ในอนาคตหน่วยงานควรมีการดำเนินการในเรื่องนี้ เนื่องจากกระบวนการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมถือเป็นกระบวนการเบื้องต้นของการประสานพลังและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ (Collaboration) ในการยกระดับการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

2) การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมของหน่วยงานให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ แนวทางการบันทึกรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานจึงควรผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

3) การบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด วิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่

4) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน เช่นภารกิจในการให้บริการในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ การจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่ง เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้

5) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องมีการจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ด้วยการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

6) การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานควรมีการกำหนดกรอบแนวทางที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดในทุกภารกิจ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

รายงานผล
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA)
ของกรมทรัพยากรน้ำ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. ข้อมูลโครงการ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ซึ่งเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการจะดำเนินยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดจะต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่อยู่ในระดับรุนแรงไปด้วยในเวลาเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตกลายเป็นตัวแปรสำคัญที่ฉุดรั้งการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตามแม้ในห้วงที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีความพยายามในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปได้ จากดัชนีการรับรู้การทุจริตประจำปี พ.ศ. 2560 ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ประเทศไทยได้คะแนน 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 96 จาก 180 ประเทศ แม้จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. 2559 ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน 35 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 101 จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน 176 ประเทศ แต่ยังคงแสดงให้เห็นว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของไทยยังคงอยู่ในระดับรุนแรง (Transparency International, 2017)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ถือเป็นหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตตามนโยบาย “โกงเท่าหมดไป โกงใหม่ไม่เกิด และไม่เปิดโอกาสให้โกง” และตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่กำหนดเป้าหมายการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้เพิ่มขึ้นเป็น 50 คะแนน ภายในปี พ.ศ. 2564 โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) เป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันการทุจริตเชิงรุกด้วยการยกระดับธรรมาภิบาลเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส มีแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต รวมทั้งสามารถยับยั้ง

การทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะนำไปสู่การลดการทุจริตในภาพรวมของประเทศไทย และสามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างยั่งยืน (สำนักงาน ป.ป.ช., 2560, น. 91)

สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบของงบประมาณและดำเนินการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีหน่วยงานภาครัฐที่ สำนักงาน ป.ป.ท. รับผิดชอบการประเมิน ITA จำนวน 222 หน่วยงาน ประกอบด้วย ส่วนราชการ ระดับกรม จำนวน 146 หน่วยงาน และจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด ดังนั้น เพื่อให้การประเมิน ITA ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงดำเนินการร่วมกับ โรงเรียนนายร้อยตำรวจในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีบุคลากรซึ่งมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ด้านการประเมิน ITA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2560 โครงการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีเจตนารมณ์ที่มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายได้นำข้อมูล ผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับสากล อันจะส่งผลต่อการยกระดับค่า ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น และ บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะ ที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)” ร่วมกันต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อประเมินผลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน

1.2.2 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาด้านคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน

1.2.3 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปราม การทุจริตทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติ

1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.3.1.1 ดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index) ประเมินจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานอย่างตรงไปตรงมา มีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานตามนโยบายที่ประกาศไว้

ตัวชี้วัดที่ 2 การมีส่วนร่วม เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีกระบวนการในการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น การแสดงความคิดเห็น ร่วมรับรู้ และร่วมคิด หรือร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญ หรือยกระดับไปสู่การมีส่วนร่วมในการประสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ (Collaboration) เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ พัฒนาระบบงาน พัฒนาการให้บริการ หรือการสร้างนวัตกรรมในการต่อยอด ทั้งในรูปของนวัตกรรมเชิงนโยบาย นวัตกรรมในการให้บริการ หรือนวัตกรรมการบริหารองค์กร หรือการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อน และรับผิดชอบต่อความสำเร็จร่วมกัน

ตัวชี้วัดที่ 3 การจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และมีความคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3.1.2 ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index) ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การดำเนินงานตามภารกิจ เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการเผยแพร่รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการในปีที่ผ่านมา และมีการเผยแพร่แผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้สาธารณชนได้ติดตามตรวจสอบว่าหน่วยงานได้ดำเนินการกิจตามพันธกิจของหน่วยงานและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชนหรือไม่ ตลอดจนประเมินกลไกการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ 2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการกำกับตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ และมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชน

ตัวชี้วัดที่ 3 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานที่รับการประเมินได้แสดงถึงเจตจำนงสุจริตและความมุ่งมั่นในการบริหารงานให้สำเร็จตามพันธกิจของหน่วยงานอย่างมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดที่ 4 การจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินให้ความสำคัญในการรับฟังเสียงสะท้อนหรือข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสาธารณชน และจะต้องมีกระบวนการจัดการและตอบสนองต่อข้อร้องเรียนอย่างเหมาะสม

1.3.1.3 ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption – Free Index) ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT) ประกอบด้วย 1 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดการรับสินบน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินได้รับทราบสถานการณ์การทุจริต การรับสินบนที่เกิดขึ้นอันจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันการรับสินบน ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

1.3.1.4 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index) ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรม การปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและไม่ทนต่อการทุจริต และพัฒนาให้เป็นวัฒนธรรมและค่านิยมของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ 2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการศึกษาวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ 3 แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงาน โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง

ตัวชี้วัดที่ 4 การตรวจสอบถ่วงดุลภายใน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีกลไกการตรวจสอบภายในหน่วยงาน ที่มีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซง ปราศจากอคติ มีความเป็นกลาง และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการทุจริต รวมไปถึงมีกระบวนการลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง

1.3.1.5 ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index) ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการกำกับดูแล มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 2 คุณธรรมการบริหารงาน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินได้รับทราบและตระหนักถึงการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการมอบหมายงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้การบริหารงานภายในของหน่วยงานมีคุณธรรมมากขึ้น

2. ระเบียบวิธีการประเมิน

2.1 วิธีการประเมิน

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยที่สำคัญ 3 วิธี คือ

1) แบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) เก็บข้อมูลโดยให้หน่วยงานที่เข้ารับการประเมินตอบคำถามพร้อมแนบเอกสาร/หลักฐานประกอบการตอบและจัดส่งให้แก่ที่ปรึกษาการประเมิน

2) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า ทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ทางแบบสอบถามออนไลน์ หรือวิธีการซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในการวิจัย

3) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า ทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ทางแบบสอบถามออนไลน์ หรือวิธีการซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในการวิจัย

2.2 เกณฑ์การแปลผลคะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน

80 - 100 คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานสูงมาก
60 - 79.99 คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานสูง
40 - 59.99 คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานปานกลาง
20 - 39.99 คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานต่ำ
0 - 19.99 คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานต่ำมาก

2.3 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรเป้าหมาย และการเลือกตัวอย่าง

ขณะที่ปรึกษาโครงการฯ กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย และเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ประชากรเป้าหมาย คือ หน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน โดยจัดเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

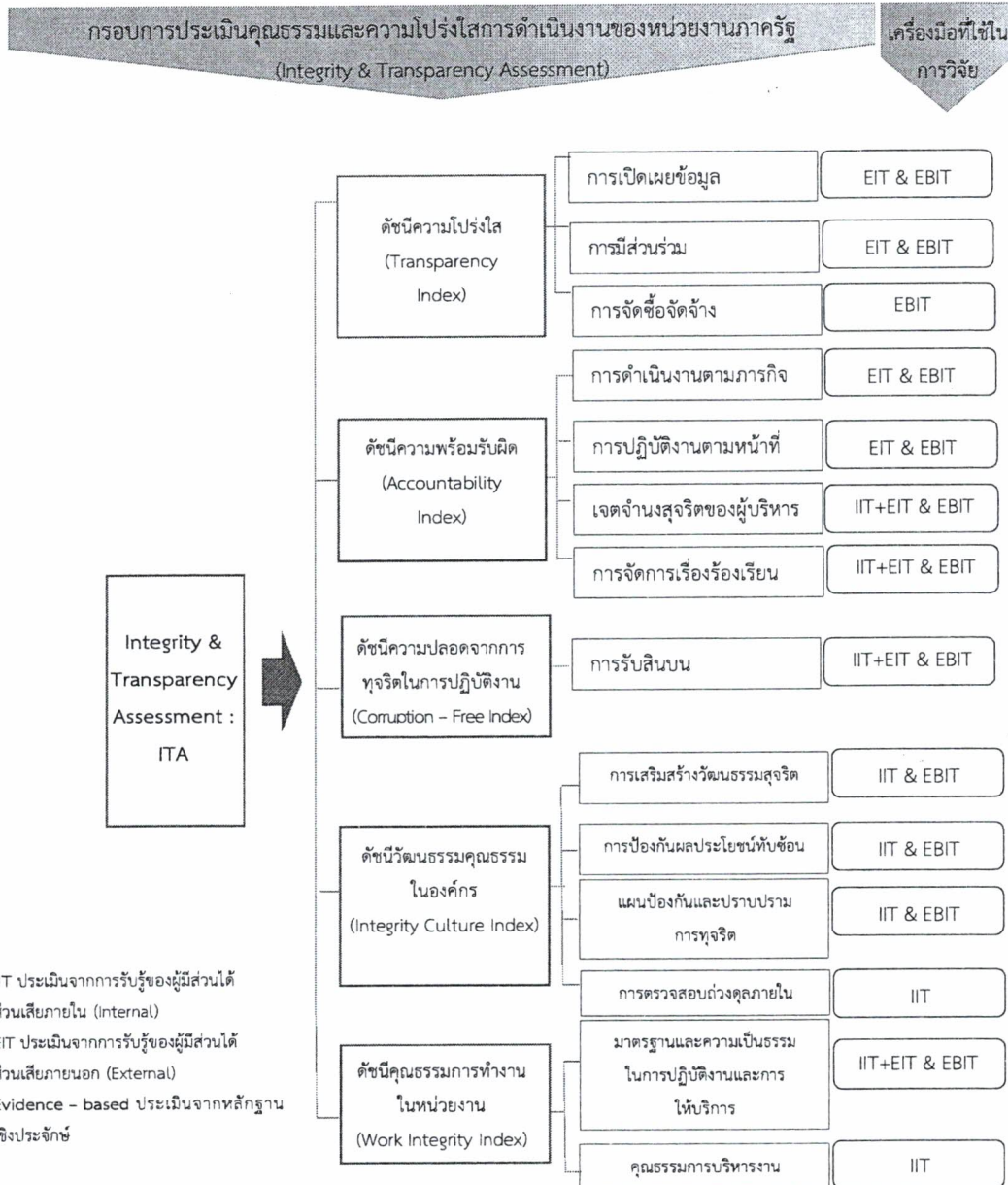
2) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ประชากรเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินซึ่งปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และมีอายุการทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป โดยที่ปรึกษาจะประสานงานหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินให้จัดส่งฐานข้อมูลรายชื่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมดหรือเท่าที่มีจำนวนมากที่สุด เพื่อวิเคราะห์และกำหนดกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน โดยจะต้องครอบคลุมตามโครงสร้าง ระดับตำแหน่ง รวมถึงมีลักษณะของความเป็นตัวแทนที่ดีตามหลักวิชาการ

3) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามภารกิจของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยที่ปรึกษาจะต้องศึกษาภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน เพื่อกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน และประสานงานหน่วยงานที่รับการประเมินให้จัดส่งฐานข้อมูลรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์และกำหนดกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน โดยจะต้องครอบคลุมตามโครงสร้าง ระดับตำแหน่ง และพื้นที่/สาขาของหน่วยงาน รวมถึงมีลักษณะของความเป็นตัวแทนที่ดีตามหลักวิชาการ

2.4 กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment) จำแนกตามดัชนีที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

กรอบแนวคิดการประเมิน

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการประเมิน ITA

3. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน และบทวิเคราะห์ภารกิจหลักของหน่วยงาน

กรมทรัพยากรน้ำ เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งอยู่ที่เลขที่ 180/3 ถนนพระรามที่ 6 ซอย 34 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0 2271 6000 เว็บไซต์ของหน่วยงาน www.dwr.go.th

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) เป็นหน่วยงานหลักในการเสนอแนะนโยบาย แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู การใช้ประโยชน์และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ รวมทั้งกำกับและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ

2) กำหนดแนวทาง ในการจัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

3) ศึกษา วิจัย พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ

4) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และมาตรการที่ได้กำหนดไว้ทั้งในระดับประเทศ และระดับลุ่มน้ำ

5) พัฒนาระบบฐานข้อมูล และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

6) กำหนดหรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายกฎ ระเบียบ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

7) ส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ รวมทั้งรณรงค์ให้ความเข้าใจกับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญของทรัพยากรน้ำ

8) ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

9) ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาด้านเทคนิควิชาการ มาตรฐานและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแก่หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มีอัตรากำลังทั้งสิ้น จำนวน 3,071 คน โดยจำแนกเป็นข้าราชการ จำนวน 1,368 คน พนักงานราชการ จำนวน 1,204 คน และลูกจ้างประจำ จำนวน 499 คน

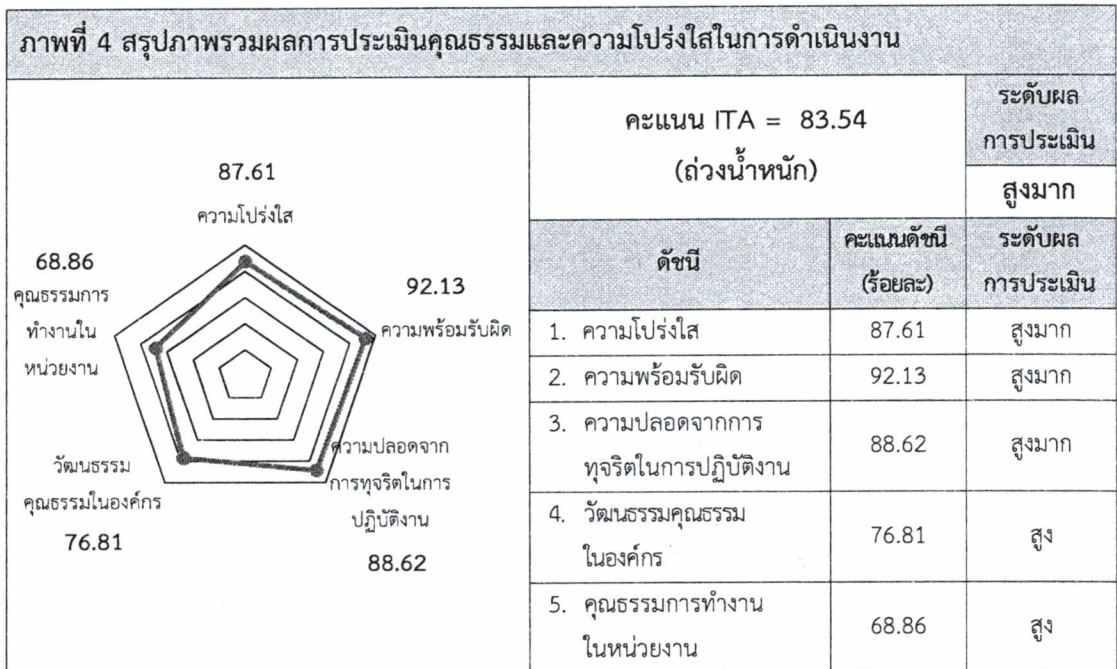
มีภารกิจหลัก คือ การเสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผนและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรน้ำ บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู รวมทั้งควบคุม ดูแลกำกับ ประสาน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาวิชาการ กำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำ เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็น เอกภาพและยั่งยืน (ที่มา : กฎกระทรวง กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ.2545 ข้อ 1)

4. ผลการประเมินของหน่วยงาน

ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน โดยภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 83.54 ซึ่งถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานระดับสูงมาก

4.1 คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน จำแนกรายละเอียดตามดัชนีและตัวชี้วัด

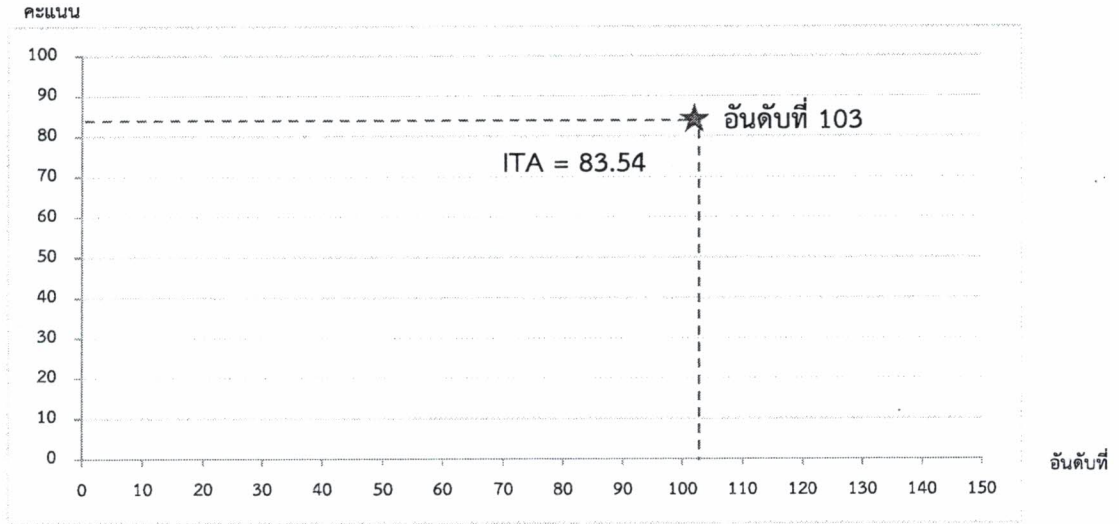
เมื่อพิจารณาตามดัชนี พบว่า ดัชนีความพร้อมรับผิด ได้คะแนนสูงสุด เท่ากับร้อยละ 92.13 รองลงมา คือ ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 88.62 ดัชนีความโปร่งใส ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 87.61 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 76.81 และดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 68.86 ดังแสดงผลคะแนนในภาพที่ 4 และรายละเอียดตัวชี้วัดดังแสดงในตารางที่ 1

- หมายเหตุ : 1. คะแนน ITA หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละดัชนีที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว
2. คะแนนดัชนีเป็นการคำนวณคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามจากทุกแบบสำรวจในดัชนีที่ยังไม่ถ่วงน้ำหนัก สำหรับการเปรียบเทียบในแต่ละดัชนี

4.2 การจัดอันดับผลคะแนน

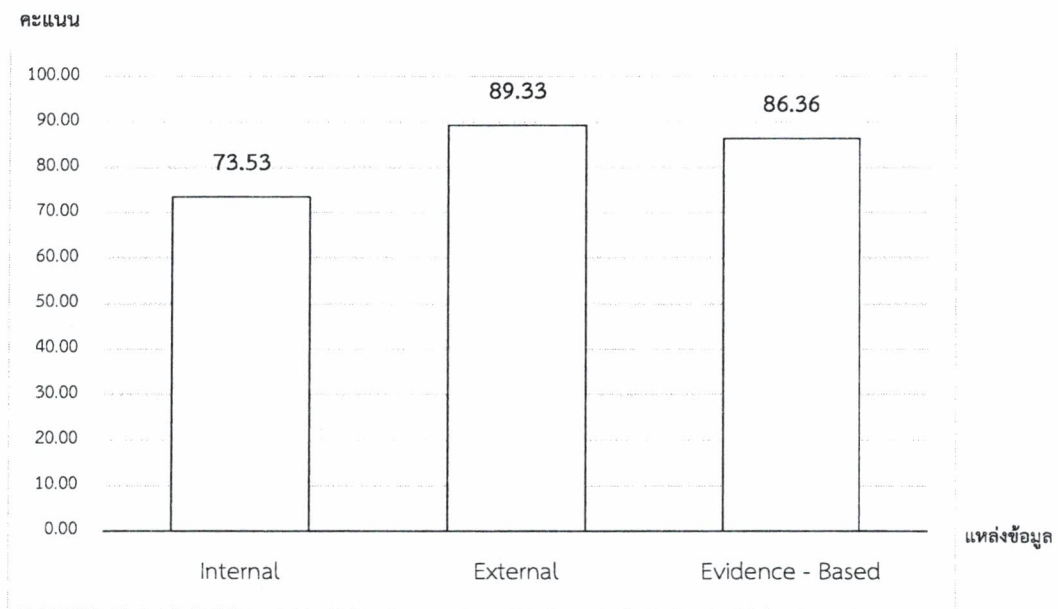
เมื่อทำการจัดอันดับผลคะแนนระดับกรม พบว่า หน่วยงานได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ 83.54 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 103 ของจำนวน 146 หน่วยงาน ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การจัดอันดับผลคะแนนของกรมทรัพยากรน้ำ

4.3 คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน จำแนกตามแหล่งข้อมูล

จากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจำแนกตามแหล่งข้อมูลพบว่า คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 73.53 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 89.33 และคะแนนจากข้อมูลเอกสาร/หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence- Based) เท่ากับร้อยละ 86.36 ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจำแนกตามแหล่งข้อมูล

ตารางที่ 1 สรุปผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจำแนกตามดัชนีและตัวชี้วัด

ดัชนี/ตัวชี้วัดย่อย	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	EBIT	IIT	EIT	คะแนน ที่ได้	คะแนน หลังถ่วง น้ำหนัก
1. ดัชนีความโปร่งใส	26				87.61	22.78
1.1 การเปิดเผยข้อมูล		100.00		90.63	95.31	
1.2 การมีส่วนร่วม		100.00		85.05	92.53	
1.3 การจัดซื้อจัดจ้าง		75.00			75.00	
2. ดัชนีความพร้อมรับผิด	18				92.13	16.58
2.1 การดำเนินงานตามภารกิจ		100.00		92.01	96.01	
2.2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่		100.00		92.93	96.47	
2.3 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร		100.00	76.35	89.55	88.63	
2.4 การจัดการเรื่องร้องเรียน		100.00	73.61	88.60	87.40	
3. ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริต ในการปฏิบัติงาน	22				88.62	19.50
การรับสินบน		100.00	78.51	87.35	88.62	
*กรณีมีการชี้มูลความผิดและ ได้ส่วนข้อเท็จจริง						
4. ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร	16				76.81	12.29
4.1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต		100.00	82.77		91.39	
4.2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน		50.00	72.93		61.47	
4.3 แผนป้องกันและปราบปราม การทุจริต		100.00	70.24		85.12	
4.4 การตรวจสอบถ่วงดุลภายใน			69.28		69.28	
5. ดัชนีคุณธรรมการทำงานใน หน่วยงาน	18				68.86	12.39
5.1 มาตรฐานและความเป็นธรรม ในการปฏิบัติงานและให้บริการ		50.00	74.78	89.24	71.34	
5.2 คุณธรรมการปฏิบัติงาน			66.38		66.38	
คะแนนรายแบบสำรวจ (100.00)		86.36	73.53	89.33		
คะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน						83.54

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจำแนกตามดัชนีของกรมทรัพยากรน้ำประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงจุดแข็ง และจุดที่จะต้องพัฒนาไว้ดังต่อไปนี้

5.1 ดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index) โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 87.61 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้

5.1.1 การเปิดเผยข้อมูล โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 95.31 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 90.63 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External สอดคล้องกับคะแนน Evidence-Based

5.1.2 การมีส่วนร่วม โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 92.53 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 85.05 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External สอดคล้องกับคะแนน Evidence-Based

5.1.3 การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) โดยได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 75.00 ซึ่งควรพัฒนา ในเรื่องของการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง (EB3 (2)) เนื่องจากการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี แนวทางการบันทึกรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5.2 ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index) โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 92.13 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้

5.2.1 การดำเนินงานตามภารกิจ โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 96.01 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 92.01 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External สอดคล้องกับคะแนน Evidence-Based

5.2.2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 96.47 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 92.93 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External สอดคล้องกับคะแนน Evidence-Based

5.2.3 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 88.63 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 89.55 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 76.35 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal ต่ำกว่าคะแนน External และคะแนน Evidence-Based ดังนั้น ควรพัฒนา Internal ในเรื่องการมุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารของหน่วยงาน (I1)

5.2.4 การจัดการเรื่องร้องเรียน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 87.40 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 88.60 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 73.61 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal ต่ำกว่าคะแนน External และคะแนน Evidence-Based ดังนั้น ควรพัฒนา Internal ในเรื่องการรับทราบช่องทางของหน่วยงานที่จะสามารถร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้ (I2)

5.3 ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption – Free Index) ในตัวชี้วัดการรับสินบน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 88.62 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 87.35 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 78.51 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal ต่ำกว่าคะแนน External และคะแนน Evidence-Based ดังนั้น ควรพัฒนา Internal ในเรื่องที่อยู่ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง ญาติพี่น้อง พวกพ้อง หรือผู้อื่น (I4)

5.4 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index) โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 76.81 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้

5.4.1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 91.39 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 82.77 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal มีความสอดคล้องกับคะแนน Evidence – Based

5.4.2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 61.47 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 72.93 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 50.00 เห็นได้ว่าคะแนน Evidence-Based ต่ำกว่า

คะแนน Internal ดังนั้น ควรปรับปรุง Evidence-Based ในเรื่องการกำหนดมาตรการ กลไก หรือ การวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน (EB 10 (2)) เนื่องจากข้อมูลที่หน่วยงาน แสดงยังไม่สะท้อนถึงกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดจากการวิเคราะห์ความเสี่ยง เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจ และยังไม่สะท้อนถึงการมีกลไกการกำกับติดตาม กระบวนการดำเนินงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานที่ชัดเจน อีกทั้งการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าวเป็นลักษณะของการ ดำเนินการภายหลังจากรอบระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งหลักฐานเชิงประจักษ์ (1 มิ.ย. 61) ซึ่งอาจแสดง ให้เห็นว่ากระบวนการดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น

5.4.3 แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 85.12 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 70.24 และคะแนนจากหลักฐาน เชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal ต่ำกว่าคะแนน Evidence-Based ดังนั้น ควรพัฒนา Internal ในเรื่องการมีโครงการหรือกิจกรรม เพื่อป้องกัน การทุจริตหรือส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน (I10)

5.4.4 การตรวจสอบถ่วงดุลภายใน เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 69.28 ซึ่งควรพัฒนา ในเรื่อง 1) การตรวจสอบและลงโทษทางวินัยต่อ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง (I11) และ 2) การที่กลุ่มงานตรวจสอบของหน่วยงาน มีความ เป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซง ปราศจากอคติ มีความเป็นกลางและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ (I12)

5.5 ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index) โดยรวมได้คะแนน เท่ากับร้อยละ 68.86 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้

5.5.1 มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ โดยรวมได้ คะแนนเท่ากับร้อยละ 71.34 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 89.24 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 74.78 และคะแนน จากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 50.00 เห็นได้ว่าคะแนน Evidence-Based ต่ำกว่าคะแนน External และ Internal ดังนั้น ควรปรับปรุง Evidence-Based ในเรื่อง การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (EB12 (1)) เนื่องจากการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบใน การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานที่หน่วยงานแสดง ยังไม่สะท้อนถึงการดำเนินการที่มีความสอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติตามกรอบ ระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมีลักษณะของการ ขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5.5.2 คุณธรรมการบริหารงาน เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยได้เท่ากับร้อยละ 66.38 ซึ่งควรพัฒนา ในเรื่อง 1) การปราศจากการซื้อขายตำแหน่งหรือใช้เส้นสายในการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่งของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (I15) 2) การพิจารณาความดีความชอบ คัดเลือกเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ทุนการศึกษาอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม (I16) และ 3) การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่มีการเบิกเงินที่เกินจริงหรือเป็นเท็จ เช่น ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (O.T.) ค่าเดินทาง เป็นต้น (I17)

6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

6.1 ข้อเสนอแนะจากการประเมิน

6.1.1 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีความพร้อมรับผิด	เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	การที่ผู้บริหารของหน่วยงาน มุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริต (I1)
	การจัดการเรื่องร้องเรียน	การรับทราบช่องทางของหน่วยงานที่จะสามารถร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้ (I2)
ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน	การรับสินบน	การที่ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง ญาติพี่น้อง พวกพ้อง หรือผู้อื่น (I4)
ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร	การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต	การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่อาวุโสในหน่วยงานปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตจนเป็นแบบอย่างให้เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ๆ ถือปฏิบัติตาม (I6)
	การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	การให้ความสำคัญในการป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน (I9)
	แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต	การมีโครงการหรือกิจกรรม เพื่อป้องกันการทุจริตหรือส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน (I10)

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีคุณธรรมการทำงาน ในหน่วยงาน	มาตรฐานและความเป็น ธรรมในการปฏิบัติงานและ การให้บริการ	1) การที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติงานโดยยึดถือ แนวทางการปฏิบัติงานตามคู่มือหรือมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน (I13) 2) การกำกับหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ (I14)
ดัชนีคุณธรรมการทำงาน ในหน่วยงาน (ต่อ)	คุณธรรมการบริหารงาน	1) การปราศจากการซื้อขายตำแหน่งหรือใช้เส้น สายในการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อน ตำแหน่งของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (I15) 2) การพิจารณาความดีความชอบ คัดเลือกเจ้าหน้าที่ เพื่อเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ทุนการศึกษา อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม (I16) 3) การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่มีการเบิกเงินที่ เกินจริงหรือเป็นเท็จ เช่น ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (O.T.) ค่าเดินทาง เป็นต้น (I17)

6.1.2 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก
(External) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีความโปร่งใส	การเปิดเผยข้อมูล	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ หน่วยงานอย่างชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็น ปัจจุบัน (E1)
	การมีส่วนร่วม	การให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของประชาชน/ ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงาน (E4)
ความพร้อมรับผิด	การดำเนินงานตามภารกิจ	การกำหนดโครงการหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน (E5)
	การปฏิบัติงานตามหน้าที่	การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติงานโดยมุ่ง ตอบสนองความต้องการของผู้มาติดต่อหรือรับ บริการ (E7)

6.1.3 ข้อเสนอแนะจากการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based)

หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ที่ควรได้รับการปรับปรุง คือ EB3(2), EB10(2) และ EB12(1) ในประเด็นดังนี้

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
EB3 (2) หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี แนวทางการบันทึกรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมึลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานจึงควรผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ
EB10 (2) หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน	หน่วยงานควรนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ
EB12 (1) หน่วยงานมีการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน	หน่วยงานควรมีการกำหนดกรอบแนวทางที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดในทุกภารกิจ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

6.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะในหัวข้อนี้เป็นการนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสำรวจในส่วนที่ 3 ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใส และป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ดังนี้

6.2.1 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่

1) ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใสและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2) หน่วยงานควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกข้าราชการให้ยึดมั่นในคุณธรรม การเป็นข้าราชการที่ดี และในส่วนของเรื่องการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้พิจารณาในหน่วยงาน/ส่วน หรือสำนักงานนั้นๆ ก่อนในลำดับแรก เนื่องจากปฏิบัติงานอยู่จริง มีความชำนาญในงานนั้นๆ และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้เฉพาะต่อๆ กันมา ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในการบริหารราชการ และให้พิจารณา ความอาวุโส เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงาน

6.2.2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง คือ หน่วยงานควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้แก่ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทราบ และหน่วยงานควรมีการชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณและแนวทางการจัดการงบประมาณโครงการต่างๆ ที่ทางรัฐจัดสรรมาให้ควรจัดให้มีคณะกรรมการหรือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่มาตรวจสอบเป็นระยะๆ หรือสามารถเรียกตรวจสอบได้

7. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

7.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานขึ้นโดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) เข้ากับภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยมีมาตรการที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาดำเนินการปรับฐานความคิดของบุคลากรภายในหน่วยงานให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม จัดให้มีกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมภายในหน่วยงานเพื่อสร้างแนวคิดต่อต้านการทุจริต ดำเนินการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนิน

ชีวิตของบุคลากร และเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานเพื่อร่วมกันต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรแสดงเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน และให้มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของบุคลากรของหน่วยงานในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญและปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในกระบวนการทางนโยบายทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นก่อตัวนโยบาย กำหนดนโยบาย ตัดสินใจนโยบาย ปฏิบัตินโยบาย และประเมินนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ผู้บริหารของหน่วยงานควรพัฒนากลไกและกระบวนการงานด้านการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และควรเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบเพื่อตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ของประเทศไทย ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณากำหนดมาตรการเพื่อปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ และการอนุมัติ อนุญาตให้มีความสะดวก มีประสิทธิภาพ และปลอดจากการทุจริต เพื่อยกระดับการรับรู้ของประชาชน และนักลงทุนต่างชาติ

7.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

ในระดับปฏิบัติ ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมดังต่อไปนี้

1) การเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในภาพรวมภารกิจของหน่วยงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง แม้อันปัจจุบันหลายหน่วยงานยังไม่ได้กำหนดกลุ่มภารกิจหรือลักษณะงานเพื่อวางระบบให้ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยตรง แต่ในอนาคตหน่วยงานควรมีการดำเนินการในเรื่องนี้ เนื่องจาก

กระบวนการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมถือเป็นกระบวนการเบื้องต้นของการประสานพลังและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ (Collaboration) ในการยกระดับการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

2) การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมของหน่วยงานให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ แนวทางการบันทึกรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานจึงควรผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

3) การบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด วิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่

4) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน เช่นภารกิจในการให้บริการในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ การจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่ง เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้

5) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ในหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องมีการจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อน ด้วยการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะ
เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการ
กำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มี
การดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม
ในช่วงปีงบประมาณ

6) การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน
โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายและระดับ
ปฏิบัติการตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมี
ลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุง
อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานควรมีการกำหนดกรอบแนวทางที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการ
กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด
ในทุกภารกิจ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของ
หน่วยงานหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม และต้องผลักดันให้มี
การดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน